

Mối quan hệ giữa lạm phát và thất nghiệp: Bằng chứng thực nghiệm tại Việt Nam

Lê Thông Tiến^{1*}, Nguyễn Thị Ngọc Diễm², Phan Thị Phương Linh³

^{1, 2, 3} Trường Đại học Sài Gòn.

* ORCID ID: 0000-0001-5467-9678.

✉ Tác giả liên hệ: lttien@sgu.edu.vn.

Ngày nhận bài: 05/7/2025 | Biên tập xong: 03/9/2025 | Duyệt đăng: 12/9/2025

TÓM TẮT:

Mục tiêu nghiên cứu: Nghiên cứu này nhằm phân tích mối quan hệ (MQH) giữa lạm phát và thất nghiệp (LP-TN) thực tế tại Việt Nam trong giai đoạn từ quý 1/2012–1/2025.

Thiết kế nghiên cứu/phương pháp/tiếp cận: Nghiên cứu sử dụng mô hình SVAR với ràng buộc dài hạn và phân tích hàm phản ứng đẩy cấu trúc tích lũy để xem xét sự tác động giữa các cú sốc lạm phát, thất nghiệp thực tế và khoảng cách sản lượng (KCSL) trong dài hạn. Biến giả đại diện cho chiến tranh Nga – Ukraine và đại dịch Covid-19 được sử dụng để kiểm soát các ảnh hưởng ngoại sinh.

Kết quả nghiên cứu chính: Kết quả cho thấy trong ngắn hạn, lạm phát không chịu ảnh hưởng tức thời bởi thất nghiệp thực tế, nhưng lại có tác động ngược chiều đến thất nghiệp. Trong dài hạn, thất nghiệp có tác động ngược chiều đến lạm phát, trong khi tác động của lạm phát đến thất nghiệp bị triệt tiêu.

Giá trị đóng góp mới: Nghiên cứu đã bổ sung bằng chứng thực nghiệm về sự đánh đổi giữa LP-TN thực tế theo đường cong Phillips chỉ diễn ra một phía, lạm phát có tác động ngược chiều đến thất nghiệp trong ngắn hạn, trong khi thất nghiệp có tác động ngược chiều đến lạm phát ở dài hạn.

TỪ KHÓA: Đường cong Phillips, khoảng cách sản lượng, lạm phát, SVAR, thất nghiệp.

Mã phân loại JEL: C32, E24, O47, P24.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2025.234>.....

1. Tính cấp thiết

MQH giữa LP-TN là một trong những chủ đề nghiên cứu quan trọng trong kinh tế

học nhằm nâng cao hiệu quả của quá trình hoạch định chính sách kinh tế vĩ mô. Kể từ khi Phillips (1958) đưa ra lý thuyết về sự đánh